

HANDBOEK FISCAAL ONDERNEMINGSBELEID

Fiscale Handboeken

Handboek fiscaal ondernemingsbeleid

Herman DE CNIJF (ed.)

Frederik DE GRAEVE, Olivier DE KEUKELAERE,
Pieter GILLEMONT, Patrick HUYBRECHTS,
Filip VANDENBERGHE, Philippe VANDEVOORDE,
Carl VAN BIERVLIET, Peter VERBANCK

INTERSENTIA

Antwerpen – Gent – Cambridge

Handboek fiscaal ondernemingsbeleid
Herman De Cnijf (ed.)

© 2022 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1427-5
D/2022/7849/42
NUR 826
Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV
Lay-out: Crius Group, Hulshout
Omslagontwerp: Stefaan Verboven | Letterlust

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Dit boek is eveneens digitaal beschikbaar op www.jurisquare.be.

VOORWOORD

Beste student en fiscale beroepsbeoefenaar,

Het opzet van dit *Handboek fiscaal ondernemingsbeleid* is te fungeren als ondersteunend schriftelijk studiemateriaal bij de colleges van het opleidingsonderdeel Fiscaal ondernemingsbeleid binnen de postgraduaatsopleiding Fiscaal Recht & Fiscale Praktijk aan de Fiscale Hogeschool. Het kan echter ook nuttig zijn voor de belastingadviseur of accountant die zijn cliënteel wil bijstaan bij een aantal fases van het ondernemingsleven.

De opbouw van de cluster fiscaal ondernemingsbeleid is gebaseerd op de fiscale levenscyclus van een onderneming, beginnend bij de opstart van een vennootschap en de fiscale impact die de keuze tussen een éénmanszaak en een vennootschap kan verantwoorden. Vervolgens licht de auteur de federale en gewestelijke fiscale maatregelen in de personenbelasting bij de opstart van een onderneming toe. Het eerste deel besluit met de verschillen tussen de financiering met eigen vermogen en met vreemd vermogen.

Het tweede deel behandelt de fiscale gevolgen van een aantal keuzes die gemaakt worden tijdens de operationele werking van een vennootschap. Wat is de invloed van investeringen of het voorraadbeleid en de waardering op de fiscale toestand? Hoe kan de ondernemer zijn werknemers fiscaalvriendelijk bezoldigen en hoe kan de pensioenopbouw verlopen? Zodra de operationele activiteiten toenemen, is het dan verantwoord om een holding op te richten? Hoe kan men differentiëren bij een internationale uitbreiding d.m.v. een dochteronderneming? Wat zijn de redenen om te kiezen voor werken met een vaste inrichting?

Het derde deel bespreekt de fiscale gevolgen bij het einde van een onderneming. Hoe kunnen reorganisaties een fiscale impact hebben bij fusie, splitsing, ontbinding of vereffening? Wat zijn de fiscale gevolgen van de keuze tussen de overdracht van een onderneming d.m.v. de verkoop van de aandelen (share deal) en d.m.v. de verkoop van de activa (asset deal)? Ten slotte komt de opvolging en overdracht van de familiale onderneming aan bod.

De auteurs van de verschillende bijdragen zijn allen docent aan de Fiscale Hogeschool, staan met hun beide voeten in de fiscale praktijk en zijn vanuit hun jarenlange beroepservaring sterk vertrouwd met hun onderwerpen. Zij staan borg voor

een correcte en legistische onderbouw van hun bijdragen, die gestoffeerd zijn met voorbeelden en ondersteund zijn met referenties en een voetnotenarsenaal waar nodig.

Het past hierbij hulde te brengen aan Tina Tack, voormalig docent vennootschapsbelasting aan de Fiscale Hogeschool en KU Leuven campus Brussel, die meer dan een decennium geleden samen met een aantal van de huidige auteurs een zeer waardevolle aanzet heeft gegeven met het boek *Uw vennootschap en de fiscus*. Dit boek is in zekere zin schatplichtig aan de toen geleverde inspanningen.

De bijdragen zijn afgesloten in de tweede helft van het jaar 2021 en hebben betrekking op het aanslagjaar 2022.

Herman DE CNIJF, editor
Directeur Fiscale Hogeschool

INHOUD

<i>Voorwoord</i>	v
------------------------	---

DEEL 1.

OPSTART VAN DE VENNOOTSCHAP.....	1
----------------------------------	---

Hoofdstuk 1.

Eenmanszaak vs. vennootschap

Philippe VANDEVOORDE.....	3
1. Niet-fiscale overwegingen.....	3
1.1. Bescherming van het (privé)vermogen.....	3
1.2. Complexiteit.....	4
1.3. Samenwerkingsverbanden.....	5
1.4. Continuïteit van de onderneming.....	5
1.5. Overlating: schenken of vererven van de onderneming.....	6
2. Eén versus twee belastingstelsels.....	8
2.1. PB-stelsel eenmanszaak.....	8
2.1.1. Personenbelasting.....	8
2.1.2. Kosten.....	9
2.2. Bezoldiging bedrijfsleider.....	12
2.3. Sociale zekerheid.....	12
3. Keuze van vennootschapsvorm.....	13
3.1. Meest courante vormen.....	13
3.1.1. BV.....	14
3.1.2. CV.....	14
3.1.3. NV.....	15
3.1.4. VOF.....	15
3.1.5. CommV.....	15
4. Optimalisatietechnieken en technieken om geld uit de vennootschap te halen.....	16
4.1. Tarieven vennootschapsbelasting.....	16
4.2. Bezoldiging.....	18
4.3. Voordelen van alle aard.....	19
4.4. Onkostenvergoedingen.....	20
4.4.1. Kosten eigen aan de werkgever.....	20
4.4.2. Per diem of dagvergoeding.....	22

4.5.	Dividenden	23
4.5.1.	‘Normale’ dividenden	23
4.5.2.	VVPR <i>bis</i>	25
4.5.3.	Liquidatiereserves	26
4.5.4.	Samenvattend schema	28
5.	Wijzigen van de keuze	28
5.1.	Verkoop aan de vennootschap	28
5.2.	Inbreng in de vennootschap	30
5.2.1.	Belaste inbreng	30
5.2.2.	Belastingvrije inbreng	32
5.2.3.	Btw	33
5.2.4.	Registratiebelasting	33
6.	Conclusie	33

Hoofdstuk 2.

Maatregelen voor startende ondernemingen in de personenbelasting

Filip VANDENBERGHE	35
--------------------------	----

Federale maatregelen

1.	Tax shelter voor startende ondernemingen (aandelen) (art. 145/26 WIB 1992)	35
1.1.	Doel van de maatregel	35
1.2.	Hoe dit voordeel genieten?	36
1.3.	Het voortzetten van een bestaande activiteit	38
1.4.	Voorwaarden in hoofde van de startende onderneming	39
1.5.	Bedrijfsleiders	41
1.6.	De vertegenwoordiging in het kapitaal van de startende vennootschap	43
1.7.	Vastgoedvennootschap uitgesloten	44
1.8.	Begrenzing in hoofde van de KMO-vennootschap	45
1.9.	Belastingvermindering in hoofde van de verstrekker	45
1.10.	Maximumbedrag dat recht geeft op een belastingvermindering	47
1.11.	Aanpassing kapitaalverminderingen ter aanzuivering van een geleden verlies	48
1.12.	Terugname van een voorheen werkelijk verkregen belastingvermindering	49
1.13.	Bewijsstukken	49
1.14.	Attesten	51
1.15.	Vanaf wanneer van toepassing?	52
1.16.	Crowdfundingwet	53
2.	Tax shelter voor groeibedrijven (scale ups) (art. 145/27 WIB 1992)	55
2.1.	Voor wie bedoeld?	56

2.2.	Welke vennootschappen komen in aanmerking?	57
2.3.	Hoe investeren?	60
2.4.	Vertegenwoordiging in het kapitaal van een groeibedrijf	62
2.5.	Maximumbedrag dat recht geeft op een belastingvermindering	62
2.6.	Belastingvermindering in hoofde van de verstrekker	63
2.7.	Begrenzing in hoofde van de kmo-vennootschap	64
2.8.	Verplaatsen van de fiscale woonplaats	64
2.9.	Terugname van een voorheen werkelijk verkregen belastingvermindering	65
2.10.	Verschil tax shelter startende onderneming versus groeibedrijf (scale-ups)	68
2.11.	Attesten	69
3.	Tax shelter voor het verwerven van aandelen van ondernemingen die hun omzet sterk hebben zien dalen door de COVID-19-pandemie.	70
3.1.	Welke vennootschappen komen in aanmerking?	71
3.2.	Uitgesloten vennootschappen	72
3.3.	Hoe investeren?	73
3.4.	Antimisbruikbepaling	74
3.4.1.	Uitgesloten betalingen	74
3.4.2.	Uitgesloten handelingen	74
3.5.	Vertegenwoordiging in het kapitaal van een vennootschap	75
3.6.	Maximumbedrag dat recht geeft op een belastingvermindering	75
3.7.	Belastingvermindering in hoofde van de verstrekker	76
3.8.	Vertegenwoordiging in het kapitaal van de vennootschap	76
3.9.	Terugname van de belastingvermindering	77
3.9.1.	De investeerder behoudt zijn aandelen niet gedurende 60 maanden	77
3.9.2.	De vennootschap voldoet niet aan bepaalde voorwaarden gedurende 60 maanden	77
3.10.	Attesten	77
3.11.	Vanaf wanneer van toepassing?	78
4.	Leningen aan startende kleine vennootschappen	79
4.1.	Voor wie bedoeld?	79
4.2.	Inschrijving in de KBO	80
4.3.	Crowdfunding: maximum vrijstelling	81
4.4.	Interestvergoeding	82
4.5.	Antimisbruikbepaling	82
4.6.	Vrijstelling van roerende voorheffing en aangifteplicht	82
4.7.	Financieringsvehikel	84
4.8.	Vermeldingen in de aangifte	85

4.9.	Voorbeeld	85
4.10.	Attesten	90
4.11.	Van toepassing vanaf	90
5.	Minderwaarden op aandelen van een private privak (art. 145/26/1 WIB 1992)	91
5.1.	Private privaks	92
5.2.	Gerealiseerde minderwaarde	92
5.3.	Wijzigen van de fiscale woonplaats	93
5.4.	Attesten	94

Gewestelijke maatregelen

1.	Winwinleningen	95
1.1.	Bedoeling	95
1.2.	Voorwaarden	96
1.3.	Voorwaarden Winwinlening	97
1.4.	Begrenzing in hoofde van de kredietnemer	99
1.5.	Maximumbedrag dat recht geeft op een belastingkrediet	99
1.6.	Aangifte personenbelasting	103
1.7.	Attesten	103
2.	Vriendenaandeel (of winwinkapitaal)	104
2.1.	Kenmerken van de inbrenggenietende vennootschap	104
2.2.	Begrenzing in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap ..	105
2.3.	Antimisbruikbepaling	105
2.4.	Aandelen	106
2.5.	Maximumbedrag dat recht geeft op een belastingkrediet bij de verstrekker	107
2.6.	Uitgesloten handelingen	108
2.7.	Belastingkrediet	108
2.8.	Vanaf wanneer van toepassing?	109

Hoofdstuk 3.

Financiering met eigen of vreemde middelen

	Carl VAN BIERVLIET	111
1.	Inleiding	111
2.	Financiering met eigen middelen – Fiscale behandeling van de kapitaalvergoeding of dividenden	112
2.1.	Verlaagde roerende voorheffing: permanente maatregel (VVPR <i>bis</i>)	113
2.2.	Verlaagde roerende voorheffing: overgangsmaatregel inzake liquidatieboni	116
2.3.	Nieuwe permanente maatregel: de liquidatiereserve (VVPR <i>ter</i> ?)	118

3.	Financiering met vreemde middelen: fiscale gevolgen	122
3.1.	Vereisten ten aanzien van de lening	122
3.2.	Mate van aftrekbaarheid van de interesten	123
3.2.1.	De overeenkomstig de marktrente geldende rentevoet	123
3.2.2.	Interesten betaald aan buitenlandse schuldeisers gevestigd in een belastingparadijs	124
3.2.3.	Interesten betaald aan verbonden vennootschappen	126
3.2.4.	Interesten betaald aan aandeelhouders, sommige bedrijfsleiders, vereffenaars en personen met een gelijkaardige functie	127
DEEL 2.		
WERKING VAN DE VENNOOTSCHAP		131
Hoofdstuk 4.		
Investerings		
	Filip VANDENBERGHE	133
1.	Inleiding	133
2.	Afschrijvingen	134
2.1.	Algemeen	134
2.2.	Uitsluitingen	135
2.3.	Basis waarop afgeschreven wordt	136
2.4.	Begintijdstip	145
2.5.	Percentages	146
2.6.	Hoe kunt u afschrijven?	147
2.6.1.	Lineair	147
2.6.2.	Degressief	147
2.7.	Beperking van de afschrijvingen	148
2.8.	Afschrijvingsexcedent	149
3.	Investeringsaftrek	151
3.1.	Algemeen	151
3.2.	Welke investeringen?	151
3.3.	Uitgesloten investeringen	152
3.4.	Soorten	153
3.4.1.	Algemeen: verschil tussen eenmalige en gespreide investeringsaftrek	153
3.4.2.	Eenmalige gewone investeringsaftrek	153
3.4.3.	Verhoogde eenmalige investeringsaftrek	156
3.4.4.	Vaste eenmalige investeringsaftrek	159
3.4.5.	Gewone gespreide investeringsaftrek	159
3.4.6.	Verhoogde gespreide investeringsaftrek	159

3.4.7.	Investeringsaftrek voor de vergroening van de mobiliteit	159
3.4.8.	Belastingkrediet onderzoek en ontwikkeling	162
3.5.	Percentages van de investeringsaftrek	164
3.6.	Administratieve verplichtingen	167
3.7.	Wat in geval van onvoldoende winst?	167
3.8.	De investering wordt verkocht	168
4.	Investeringsreserve	169
5.	Btw op investeringen	169

Hoofdstuk 5.

Voorraad en waardering

	Patrick HUYBRECHTS	171
1.	Inleiding	171
2.	Indeling volgens de jaarrekening	176
2.1.	Voorraden	176
2.1.1.	Grond- en hulpstoffen	176
2.1.2.	Goederen in bewerking	177
2.1.3.	Gereed product	177
2.1.4.	Handelsgoederen	177
2.1.5.	Onroerende goederen bestemd voor verkoop	178
2.1.6.	Vooruitbetalingen	180
2.2.	Bestellingen in uitvoering	180
3.	Waardering	182
3.1.	Waardering aan aanschaffingsprijs	183
3.2.	Waardering aan vervaardigingsprijs	186
3.2.1.	Completed contract-methode	190
3.2.2.	Percentage of completion-methode	190
3.3.	Waardering aan inbrengwaarde	192
3.4.	Uitzondering: lagere marktwaarde, waardeverminderingen en voorzieningen	193
3.4.1.	Handelsgoederen	193
3.4.2.	Goederen in bewerking	195
3.4.3.	Bestellingen in uitvoering	196
3.5.	Intercalare interesten	197
3.6.	Samenvattend overzicht	199
4.	Boekhoudrecht versus fiscaal recht	199
4.1.	De fiscaal grote vennootschap	199
4.2.	Waardering van voorraden en artikel 24 WIB 1992	200
4.3.	Waardering van voorraden en artikel 49 WIB 1992	204
4.4.	Waardering van voorraden en voorzieningen	208

Hoofdstuk 6.**Hoe mezelf fiscaalvriendelijk “bezoldigen”?**

Carl VAN BIERVLIET	209
Inleiding	209
1. Een bezoldiging uit de vennootschap	211
1.1. De meest bekende en miskende: de bezoldiging.....	211
1.2. Wat is een bezoldiging?.....	211
1.2.1. Een bezoldiging van een werknemer	211
1.2.2. Een bezoldiging van een bedrijfsleider	212
1.3. Bezoldiging in de praktijk	213
1.3.1. Hoeveel nettobezoldiging komt in handen van de bedrijfsleider?	213
A. Van bruto tot netto op basis van de maandelijkse bezoldiging (bedrijfsvoorheffing)	213
B. De uiteindelijke afrekening: belastingtarieven in de personenbelasting	214
1.3.2. En toch nog verplichte voorafbetalingen.....	215
A. Berekening vermeerdering	215
B. Jonge zelfstandigen.....	216
1.3.3. Attractiebeginsel	216
1.3.4. Het kostenforfait	217
1.3.5. Belastingvrije sommen	217
1.3.6. Aftrekposten die alleen kunnen bij een beroeps- inkomen	219
1.3.7. Vrij aanvullend pensioen, groepsverzekering, gewaarbordd inkomen	219
1.4. Bezoldiging in de vennootschap	219
1.4.1. Bezoldiging is een aftrekbare kost	219
1.4.2. Belastbaarheid als geheime commissielonen	221
1.4.3. Verplichte inhouding bedrijfsvoorheffing.....	222
1.4.4. Verlaagd belastingtarief in de vennootschap	223
A. Verlaagd tarief in de vennootschapsbelasting	223
B. Voorwaarden om het verlaagde tarief te genieten....	223
2. Uitbetaling van eigen kosten van de vennootschap	224
2.1. Inleiding	224
2.2. Eigen kosten van de werkgever	224
2.2.1. Per definitie geen mogelijkheid om iets “uit” de vennootschap te halen	224
2.2.2. Miskende eigen kosten van de werkgever	225
2.2.3. Spelbreker: de btw	225
2.2.4. Forfaitaire onkostenvergoedingen	225

2.3.	Eigen kosten van de werkgever in de vennootschap	226
2.3.1.	Kosten zijn kosten	226
2.3.2.	Terugbetalingen verplaatsingen met eigen voertuig: een wiskundige beperking	226
2.3.3.	Gevolgen van de uitkering van een vergoeding voor de vennootschap	227
3.	Voordelen van alle aard	227
3.1.	Inleiding	227
3.2.	Voordeel van alle aard is een bezoldiging	227
3.3.	Voordelen van alle aard en hun bruikbaarheid	228
3.3.1.	Voordeel uit het persoonlijk gebruik van een voertuig	228
A.	Wat is een voordeel van alle aard inzake een voertuig?	228
B.	Hoe wordt een dergelijk voordeel belast?	228
C.	Gevolgen voor de bedrijfsleider-werknemer	229
3.3.2.	Kosteloze beschikking over onroerende goederen	230
A.	De vennootschap stelt een huis ter beschikking	230
B.	Hoe wordt de bedrijfsleider dan belast?	231
C.	Hoe wordt het voordeel berekend?	231
D.	De vennootschap stelt een deel van het onroerend goed ter beschikking	231
E.	Kosteloze verstrekking van verwarming en elektriciteit	231
F.	Kosteloze beschikking over dienstboden, chauff- eurs enz.	231
3.3.3.	Maaltijdcheques	232
A.	De maaltijdcheque	232
B.	Geen belastingen, geen sociale bijdragen, geen btw	232
3.3.4.	Terbeschikkingstelling pc en internetaansluiting	233
3.3.5.	Terbeschikkingstelling van een bedrijfsfiets	234
3.4.	Gevolgen voor de bedrijfsleider	234
3.5.	Vennootschap versus de voordelen van alle aard	235
3.5.1.	Voordelen van alle aard m.b.t. de terbeschikkingstel- ling van personenwagens	235
A.	Gedeeltelijke recuperatie van de voordelen van alle aard personenwagen	235
B.	Solidariteitsbijdrage verschuldigd op voordelen van alle aard personenwagens van werknemers	235
C.	Btw versus voordeel van alle aard personenwagens e.a.	236
D.	Een gedeelte van het voordeel van alle aard personenwagens, zijnde 17%, is sinds AJ 2013 belastbaar en dit zonder aftrekmogelijkheden	237

3.5.2.	Loonfiche	238
3.5.3.	Gevolgen voor de vennootschap van voordelen van alle aard	238
	A. Aftrekbaar als kost	238
	B. De 45.000 euro-regel	239
	C. Btw en factuur	239
	D. Aftrek voor risicokapitaal of notionele interest- aftrek	239
	E. Aftrekbaarheid als beroepskost versus de doel- omschrijving	240
	F. De nieuwe antimisbruikbepaling – artikel 344, § 1 WIB 1992	241
	G. De bezoldigingstheorie	241
4.	Gewoon opnemen van geld uit de vennootschap: de negatieve reke- ning-courant	245
4.1.	Inleiding	245
4.2.	Opname rekening-courant	245
4.3.	Opname van geld	245
	4.3.1. Ongeacht in welke vorm	245
	4.3.2. Gevolgen voor de bedrijfsleider	246
	A. Niet belastbaar	246
	B. Een zware interestvoet wordt aangerekend	246
	C. Belast als bezoldiging	248
	D. Of netto terug te storten	248
4.4.	Debetstand rekening-courant in de vennootschap	249
	4.4.1. Financiële toestand van de onderneming	249
	4.4.2. Invloed voor de vennootschap van de handelingen van de bedrijfsleider	249
	A. De bedrijfsleider wordt belast op het voordeel	249
	B. De bedrijfsleider beslist om het voordeel van alle aard te storten in de vennootschap	249
5.	De uitkering van een dividend	250
5.1.	Inleiding	250
5.2.	Wat is een dividend?	250
	5.2.1. Volgens de fiscale wet	250
	5.2.2. Geherkwalificeerde interest	251
	A. Wanneer wordt een interest geherkwalificeerd tot dividend?	251
	B. Begrip voorschot	251
	5.2.3. Pro rata regel inzake kapitaalverminderingen	252
5.3.	Dividend: een eenvoudig en bruikbaar alternatief	253
5.4.	Dividend in de vennootschap	253
	5.4.1. Eigen vermogen van de vennootschap	253

5.4.2.	Verplicht opstellen van een aangifte inzake de inhouding van roerende voorheffing	254
	A. Aangifte	254
	B. Moeder-dochterrichtlijn	254
	C. Tarief roerende voorheffing.	254
5.4.3.	Kapitaalinbreng vanaf 1 juli 2013 in een kmo is onderworpen aan een lagere roerende voorheffing	255
5.4.4.	De liquidatiebonus	256
	A. De ‘gewone’ liquidatiebonus	256
	B. De bijzondere liquidatieheffing	259
5.4.5.	Fiscale gevolgen voor de vennootschap	262
	A. Verlaagd tarief in de vennootschapsbelasting	262
	B. Minder interesten voor aandeelhouders en bedrijfsleiders	262
	C. Een dividend is niet aftrekbaar.	263
	D. Aftrek voor risicokapitaal of de notionele interestaftrek.	263
	E. De fairness tax.	263
	F. <i>Thin-cap</i> -regeling wordt misschien krappere	264
6.	Kapitaalvermindering	264
6.1.	Onbekend en onbemind	264
6.2.	Wettelijk minimumkapitaal.	265
6.3.	Kapitaalvermindering in de praktijk	265
6.3.1.	Waarom overgaan tot een kapitaalvermindering?	265
6.3.2.	Algemene vergadering neemt de beslissing.	265
6.3.3.	Bijzondere bescherming van schuldeisers niet uit het oog verliezen.	266
6.3.4.	Gevolgen voor de aandeelhouder	266
6.4.	Kapitaalvermindering in de vennootschap	266
6.4.1.	Kapitaal in de vennootschap	266
6.4.2.	Samenstelling van kapitaal goed onderzoeken.	266
6.4.3.	Regelmatige beslissing	267
6.4.4.	Interesten betaald om in te schrijven op een kapitaalverhoging ... en erna.	268
6.4.5.	Gevolgen voor de vennootschap zelf	268
	A. Financiële gevolgen: een stapje achteruit	268
	B. Fiscale gevolgen: misschien minder dividend	268
	C. Fiscale gevolgen: aftrek voor risicokapitaal – notionele interestaftrek.	269
	D. Fiscale gevolgen: interne meerwaarden	269
7.	Een goed verkopen aan de vennootschap.	269
7.1.	Wat is nu precies een verkoop aan de vennootschap?	269

7.1.1.	Verkoop	269
7.1.2.	Quasi-inbreng	270
7.2.	Verkoop in de praktijk vanuit het standpunt van de natuurlijke persoon	270
7.2.1.	Verkoop van privé-eigendommen: niet belastbaar!	270
7.2.2.	Belastbaar als divers inkomen?	270
7.2.3.	Verkoop van onroerende goederen.	271
7.2.4.	Verkoop van roerende goederen	271
7.2.5.	Verkoop van goodwill.	272
7.2.6.	Andere gevolgen voor de bedrijfsleider	272
7.3.	De vennootschap versus de verkoop door de bedrijfsleider	272
8.	De aandelen van uw vennootschap verkopen	273
8.1.	Inleiding	273
8.2.	Overdracht van aandelen in de praktijk.	273
8.2.1.	Waarom overgaan tot de verkoop van de aandelen?	273
8.2.2.	Verschil tussen een zaak verkopen en de aandelen van een vennootschap verkopen.	274
8.2.3.	Verkoop van aandelen in het buitenland kan belastbaar zijn in de personenbelasting	274
8.2.4.	Verkoop aandelen belastbaar als speculatieve inkomsten of beroepsinkomsten	274
A.	Algemeen principe	274
B.	Tot 12 januari 2009: in eerste instantie altijd belastbaar als divers inkomen; vanaf 12 januari 2009: nieuwe definitie	274
C.	En wat nu met de zogenaamde “interne meerwaarden”?	275
8.3.	De vennootschap en de overdracht van haar aandelen	276
8.3.1.	Er wijzigt in beginsel heel weinig	276
8.3.2.	Fiscale gevolgen voor de vennootschap	276
A.	Verlaagd tarief in de vennootschapsbelasting	276
B.	Verlies van aftrekmogelijkheden	277
9.	Verhuur van roerende goederen aan uw vennootschap	277
9.1.	Verhuur van roerende goederen in de praktijk	277
9.1.1.	Roerende verhuur fiscaal gunstig belast	277
9.1.2.	In te houden roerende voorheffing	278
9.1.3.	Btw-plicht	278
9.1.4.	Gevolgen voor de bedrijfsleider.	279
A.	Aan te geven in de aangifte in de personenbelasting	279
B.	Ofwel afzonderlijk belastbaar aan 30%	279
C.	Belast op het nettobedrag, werkelijke of forfaitaire kosten	279

	D. Eenmalige prijs voor gemeubelde onroerende verhuur	280
	E. Belast als een beroepsinkomen?	280
9.2.	Gevolgen voor de vennootschap	280
9.2.1.	Aftrekbaar als kost	280
9.2.2.	Andere gevolgen voor de vennootschap	281
9.2.3.	Geen inhouding van roerende voorheffing	281
10.	Inkoop van eigen aandelen	281
10.1.	Inleiding	281
10.2.	Inkoop van eigen aandelen	282
10.2.1.	Omschrijving	282
10.2.2.	Beperkingen	282
	A. Maximaal 20% van het geplaatste kapitaal (afgeschafd door het WVV)	282
	B. Betalen met welomschreven bedragen	283
10.3.	Inkoop van eigen aandelen in de praktijk	283
10.4.	Inkoop van eigen aandelen in de vennootschap	283
10.4.1.	Fiscaal principe inzake eigen aandelen	283
10.4.2.	Tijdstip van belastbaarheid	284
10.4.3.	Invloed van een verkrijging van aandelen op het kapitaal van de vennootschap	284
	A. Verdwijning van het kapitaal	284
	B. Weerslag op de totale fiscale grondslag van de vennootschap	285
11.	Interesten krijgen uit uw vennootschap	286
11.1.	Inleiding	286
11.2.	Interesten	286
11.2.1.	Wat zijn interesten precies?	286
11.2.2.	Leningsovereenkomst: niet verplicht, wel handig	286
11.2.3.	Hoe ontstaat de lening?	287
11.3.	Interesten in de praktijk	287
11.3.1.	Waarom interesten toekennen?	287
11.3.2.	Gevolgen voor de bedrijfsleider	288
	A. Algemeen	288
	B. Interest wordt geherkwalificeerd als dividend	288
11.4.	Interesten in de vennootschap	288
11.4.1.	Rentegevend voorschot: herkwalificatie tot dividend	288
	A. Enkel een geldlening komt in aanmerking voor herkwalificatie	288
	B. Enkel aandeelhouders en bedrijfsleider van de eerste categorie	289
11.4.2.	Interest wordt dividend	289
	A. Interest wordt fiscaal beknot	290

B.	Eerste fiscale beperking: de interestvoet	290
C.	Tweede fiscale beperking: de som van de rente- gevende voorschotten	291
11.4.3.	Fiscale gevolgen: aangifte in de roerende voorheffing / meldingsplicht en bijzondere heffing	291

Hoofdstuk 7.

Aanvullende pensioenvorming voor de bedrijfsleider

	Pieter GILLEMONT	293
1.	Algemeen	293
1.1.	Eerste, tweede en derde pensioenpijler	293
1.2.	Verschillende types pensioenplannen	294
2.	Fiscaliteit van opbouw in de tweede pijler	295
2.1.	Directe versus latere belastingheffing	295
2.2.	Parafiscale aspecten	296
2.3.	Belastingvrijstelling in hoofde van de bedrijfsleider	297
2.4.	Fiscale aftrek van de ondernemingsbijdragen	298
2.5.	Belastingvermindering voor persoonlijke bijdragen en POZ-bijdragen	304
2.6.	Ondernemingsbijdrage versus persoonlijke bijdrage	305
2.7.	Overdracht van reserves	305
3.	Fiscaliteit van de uitkeringen	306
3.1.	Uitbetaling van het aanvullend pensioen	306
3.2.	RIZIV-inhouding en solidariteitsbijdrage	307
3.3.	Progressieve en vlakke belastingtarieven	307
3.4.	In welke omstandigheden worden kapitalen belast tegen een vlak tarief?	309
3.4.1.	Collectieve pensioentoezegging en externe IPT	309
3.4.2.	Interne IPT	309
3.4.3.	POZ	310
3.4.4.	VAPZ	310
3.5.	Successierechten	311
4.	Klassieke bezoldiging versus tweedepijlerpensioen	312

Hoofdstuk 8.

Holding

	Carl VAN BIERVLIET	315
1.	Wat is een holding?	315
2.	Mogelijke beweegredenen om een holdingvennootschap op te richten of aan te houden	316
3.	Is de holding een btw-plichtige?	317
3.1.	Passieve holding geen en actieve holding wel btw-plichtige	317

3.2.	Tabelvormige vergelijking holding als btw-plichtige	317
3.3.	Is de holding die optreedt als bestuurder, zaakvoerder . . . een btw-plichtige of niet?	318
3.4.	De mogelijkheid tot oprichting van een btw-entiteit	319
4.	De holding als kmo-vennootschap?	321
5.	Komt een holding in aanmerking voor de tax shelter voor startende ondernemingen?	321
6.	De uitkering van een dividend.	322
6.1.	Wat is een dividend?	322
6.2.	Geherkwalificeerde interest	322
6.3.	Soorten dividenden	323
6.4.	VVPR <i>bis</i> -dividenden	325
6.5.	Liquidatiereserve	325
6.6.	De bijzondere liquidatiereserve	327
6.7.	Uitkering van de (bijzondere) liquidatiereserve – uiteindelijke heffing 27,27%, 24,55% of 13,64%	328
7.	Fiscale mogelijkheden van de holding	330
7.1.	DBI-aftrek	330
7.2.	Meerwaarden op aandelen	330
8.	Holding versus interne meerwaarden.	331
9.	Schenken van een holding	335
10.	Aanvullende pensioenen in de holding	337

Hoofdstuk 9.

Internationaal ondernemen: via dochtervennootschap of vaste inrichting

Frederik DE GRAEVE	339
------------------------------	-----

1.	Internationale activiteiten binnen de belgische vennootschap.	339
1.1.	Heffingsbevoegdheid	340
1.2.	Vaste inrichting	341
1.2.1.	Wat is een vaste inrichting?	342
1.2.2.	De materiële vaste inrichting.	343
1.2.3.	Uitzonderingen	345
1.2.4.	Uitzondering op de uitzondering: de anti-fragmenta- tieregeling.	349
1.2.5.	Artikel 5, § 5 OESO-modelverdrag: de personele vaste inrichting	350
1.2.6.	Bijzonder geval: de digitale economie	354
1.2.7.	De diensten-vaste inrichting	356
1.3.	Fiscale winstbepaling – winst en verlies	357
1.4.	Winstrepatriëring	363
1.5.	Btw-aspecten.	364

1.6.	Internationale mobiliteit van werknemers.....	364
1.6.1.	Het toepasselijke arbeidsrecht.....	364
1.6.2.	Het toepasselijke socialezekerheidsregime.....	365
1.6.3.	Personenbelasting.....	366
1.6.4.	Aandachtspunten/conclusies.....	368
2.	Internationale activiteiten via een dochtervennootschap.....	368
2.1.	Fiscale winstbepaling.....	369
2.2.	Transfer pricing.....	369
2.3.	Managementdiensten.....	372
2.3.1.	Formeel bestuursmandaat.....	372
2.3.2.	Managementdiensten.....	372
2.4.	Winstrepatriëring.....	373
2.4.1.	Betaling van interesten, royalty's en/of de uitkering van dividenden.....	373
2.4.2.	Aspecten van vennootschapsbelasting in hoofde van de moedervernootschap.....	376
2.5.	Internationale mobiliteit van werknemers.....	377
3.	Samengevat.....	377
DEEL 3.		
EINDE VAN DE VENNOOTSCHAP..... 379		

Hoofdstuk 10.

Vennootschapsrechtelijke reorganisaties (ontbinding-vereffening, fusie, splitsing enz.)

	Peter VERBANCK.....	381
1.	Inleiding.....	381
2.	Ontbinding en vereffening.....	381
2.1.	Vennootschapsrechtelijk.....	381
2.1.1.	Twee stappen: ontbinding en vereffening.....	381
2.1.2.	Ontbinding.....	382
	A. Vrijwillige ontbinding.....	382
	B. Ontbinding van rechtswege.....	383
	C. Gerechtelijke ontbinding.....	383
2.1.3.	Vereffening.....	383
2.1.4.	Sluiting van de vereffening.....	385
2.1.5.	Ontbinding en vereffening in één akte.....	385
2.2.	Boekhoudkundig.....	386
2.3.	Fiscaal.....	386
2.3.1.	De ontbonden vennootschap zelf.....	386
	A. Inleiding.....	386

B.	Een vennootschap in ontbinding blijft in principe onderworpen aan de gewone regels van de vennootschapsbelasting	387
C.	... met fictie van dividenduitkering	388
D.	... met in principe roerende voorheffing tot gevolg ..	389
E.	Wettelijk vastgelegde volgorde van aanrekening.	390
F.	Tarief, voorafbetalingen en verrekening van voorheffingen.	390
G.	Aangifte	391
H.	Enkele eenvoudige voorbeelden	391
2.3.2.	Aandeelhouders	394
A.	Aandeelhouder-natuurlijke persoon	394
B.	Aandeelhouder-vennootschap	395
3.	Vennootschapsrechtelijke reorganisaties	396
3.1.	Vennootschapsrecht	396
3.1.1.	Types herstructureringen.	396
3.1.2.	Gevolgen van een herstructurering	401
3.1.3.	Procedure	402
3.2.	Boekhoudkundig	405
3.2.1.	Inleiding	405
3.2.2.	In hoofde van de overnemende vennootschap	406
A.	Algemeen	406
B.	Uitzonderingen	406
C.	Boekhoudkundige retroactiviteit.	406
D.	Verdeling activa en passiva en eigenvermogensbestanddelen in geval van splitsing	407
3.2.3.	In hoofde van de vennootschappen die aandeelhouder zijn van de overgenomen vennootschap	407
3.3.	Fiscaal	408
3.3.1.	De overdragende vennootschap(pen).	408
A.	Principe en bewijslast.	408
B.	Voorwaarden voor de vrijstelling.	408
C.	Gevolgen van de vrijstelling	409
3.3.2.	De overnemende of verkrijgende vennootschap(pen).	410
A.	Algemeen. (Bepaalde) fiscale kenmerken worden doorgeschoven.	410
B.	Wat bij niet volledige vergoeding in aandelen?	411
C.	Verdeling van activa, schulden en eigenvermogensbestanddelen bij splitsing.	412
D.	Uitzonderingen op de regel van neutraliteit en continuïteit.	414
E.	Voorbeelden.	416

3.3.4. De aandeelhouder van de overdragende vennootschap(pen)	422
A. Aandeelhouder-natuurlijke persoon	422
B. Aandeelhouder-vennootschap	423

Hoofdstuk 11.

Overdracht van onderneming: asset deal versus share deal

Frederik DE GRAEVE	425
1. Methoden van overdracht	425
1.1. Asset deal	426
1.1.1. Belastbare meerwaarde	426
1.1.2. De fiscale gevolgen voor een natuurlijke persoon	427
1.1.3. Fiscale gevolgen voor de vennootschap	431
1.1.4. Aandachtspunten en formaliteiten in het overname- proces van de asset deal	432
1.2. Share deal	433
1.2.1. De fiscale gevolgen voor de natuurlijke persoon	434
1.2.2. De fiscale gevolgen in de vennootschap	436
1.2.3. Aandachtspunten en formaliteiten in het overname- proces van de share deal	437
2. Fiscale aandachtspunten inzake ‘structuring’	438
2.1. Excess cash	438
2.2. Debt push down	439
2.3. Interne meerwaarden	441
2.4. Herstructurering gevolgd door share deal	443
2.5. Post-acquisitie fusie target en acquisitievennootschap	444

Hoofdstuk 12.

Het fiscale gunstregime inzake de overdracht van familiebedrijven

Olivier DE KEUKELAERE en Eline BEEKEN	447
Inleiding	447
1. Begrippen	448
1.1. Lokalisatiecriterium	448
1.2. Familiale onderneming	449
1.3. Familiale vennootschap	449
2. Familiale onderneming	450
2.1. Toepassingsvoorwaarden	450
2.1.1. Persoonlijke exploitatie	450
2.1.2. Activa moeten beroepsmatig geïnvesteerd zijn	451
2.1.3. Onroerend goed niet hoofdzakelijk voor bewoning	452
2.2. Voorwaarden tot behoud van gunstregime	452

2.2.1.	Voortzetting van een/de activiteit	452
2.2.2.	Onroerend goed niet hoofdzakelijk voor bewoning	453
2.2.3.	Controle van de voorwaarden.	453
3.	Familiale vennootschap.	454
3.1.	Toepassingsvoorwaarden	454
3.1.1.	Participatievoorwaarde	454
3.1.2.	Handelsactiviteitsvoorwaarde.	456
i)	Nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouw- activiteit of een vrij beroep	456
ii)	Zetel van werkelijke leiding in de Europese Economische Ruimte	457
iii)	Holdingstructuren	457
3.1.3.	Reële economische activiteit	457
3.2.	Voorwaarden tot behoud	458
3.2.1.	Familiale vennootschap	459
3.2.2.	Reële economische activiteit	459
3.2.3.	Jaarrekening.	459
3.2.4.	Behoud kapitaal / eigen vermogen	460
3.2.5.	Behoud van de zetel van werkelijke leiding in de EER	460
3.2.6.	Controle van de voorwaarden.	460
4.	Vrijstelling/vermindering en omvang	461
5.	Formaliteiten.	461
5.1.	Formaliteiten bij de schenking	461
5.1.1.	Vormvoorwaarden	461
5.1.2.	Test-attest (Vlaams Gewest)	463
5.2.	Formaliteit bij vererving.	463